

15.neděle mezidobí, A, Kodet

Podobenství o rozsévači popisuje

dramatické dobrodružství Božího Slova v každém z nás.

Boží Slovo může v nás přinést obrovský užitek, když mu otevřeme své srdce.

Pán Ježíš mluví o 4 druzích půdy. Nejsou to ani tak 4 druhy lidí, ale spíše 4 úrovně naslouchání v každém z nás.

Rosévač je neúnavný a moudrý Ježíš.

Rosévá všude, nevybírání si tu nejlepší půdu,

netřídí lidi na ty, kdo mají slyšet a nemají slyšet.

Evangelium má být hlášáno všem, protože všichni mají šanci.

Ale proč Ježíš mluví v podobenstvích?

Aby ten, kdo dnes slyší a vlastně neslyší a nepřijímá,

měl šanci, až přijde ta chvíle, kdy se začne zamýšlet nad svým životem,

a kdy mu Pán připomene ta slova,

a kdy se sám bude ptát a kdy bude schopen slovo přijmout. Každý má svůj čas.

Ježíš říká učedníkům: „**Blahoslavené jsou vaše oči, že vidí a vaše uši, že slyší.**“

Oči učedníků vidí, protože uznali svou slepotu.

Uši učedníků slyší, protože si uvědomili svou hluchotu.

Srdce učedníků chápe, protože cítí,

jak samo od sebe není schopné podřídit se Božímu slovu.

To, co nás nakonec uschopní vidět, slyšet, přijmout slovo

a nechat proměnit náš život je pokora,

se kterou člověk přijme, že sám ze sebe na to nemá.

Úroda je obrovský Boží dar. Je to sám Bůh, který se daruje.

***zrno na okraji cesty**

– to je situace, ve které Zloduch brání naslouchání

Slovu a vzdaluje B. Slovo od našeho srdce a tím nás vzdaluje od Boha.

***zrno na skalnaté půdě**

– to je srdce zatvrzelé různými strachy a úzkostmi,

nemáme pokoj pustit Boží slovo do sebe.

***zrno v trní**

– to je naše světskost, žádostivost, sobectví a starosti,

všechno to, co nás zaměstnává více než starost o Boha

a o to, co nám říká a chce v našem životě dělat.

***zrno v dobré půdě**

– to je srdce skutečně naslouchající, přijímající, odpovídající a milující.

Ten mnohonásobný užitek je jen díky síle Božího slova, milosti, lásky a věrnosti.

Nakonec předčí všechna naše očekávání.

Bůh může dělat věci větší nad všechna naše očekávání (v životě každého z nás.)

Je třeba dát mu prostor.

15.neděle mezidobí, A (zkrácená verze následujícího)

Na první pohled se zdá, že úspěch je velmi malý.
Ze všech vyjmenovaných možností je jen jedna plodná.
Nicméně úspěch je přece jenom veliký, protože je až stonásobný.
Bůh rozsévá s nepochopitelnou marnotratností.
A podíváme-li se do přírody kolem sebe, i v sobě,
pak snadno uvidíme, že je marnotratný ve všem, co člověku dal.

Ve starověku nestála mezi Bohem a stvořením
příroda se svými zákony, jako je tomu dnes.
Bůh podle tehdejší víry jednal a zasahoval bezprostředně
do dění světa, vesmíru i lidské společnosti.
Proto měly starověké národy k Bohu mnohem blíž, než máme my.
Oni vnímali Boha jako přítomného
a věděli o Jeho působení v každém dni a okamžiku.
My vnímáme věci a lidi okolo sebe,
vidíme a známe zákony, podle kterých se všechno děje
a Bůh samotný, původce a dárce všeho se nám kamsi ztrácí,
takže si Ho musíme stále uměle připomínat.

Jak se všechno děje?
Vztah Božské prozřetelnosti a svobodné lidské vůle
je neprobádatelným tajemstvím.
Člověk může jednat proti Božím plánům, může je narušovat,
ale Bůh stejně dosáhne svého.
Tak jako na spodní straně ručně tkaného koberce vidíme jen změt' nití,
takže se nedají rozeznat ani barvy a vzor,
které je vidět jen při pohledu na lícni stranu,
tak dokáže člověk během svého pozemského putování
vidět jen změt' na rubové straně koberce světových dějin.
Teprve ve světle věčnosti, po Božím soudu, budeme vidět jasně.

15.neděle mezidobí, A

1.čtení:

Boží slovo je účinné, nebude bez užitku!

Ve starověku nestála mezi Bohem a stvořením

příroda se svými zákony, jako je tomu dnes.

Bůh podle tehdejší víry jednal a zasahoval bezprostředně do dění světa, vesmíru i lidské společnosti.

Proto měly starověké národy k Bohu mnohem blíž,

než máme my. Oni vnímali Boha jako přítomného

a věděli o Jeho působení v každém dni a okamžiku.

My vnímáme věci a lidi okolo sebe, vidíme a známe zákony,

podle kterých se všechno děje a Bůh samotný,

původce a dárce všeho se nám kamsi ztrácí,

takže si Ho musíme stále uměle připomínat.

Bůh je věrný, i když se zdá, že je vzdálený.

Bůh našich otců a předků,

Bůh celého starého zákona je i Bohem naším.

A jak se všechno děje?

Jaký je vztah Božské prozřetelnosti a svobodné lidské vůle,

to je neprobádatelným tajemstvím.

Člověk může jednat proti Božím plánům, může je narušovat,

ale Bůh stejně dosáhne svého. A podobenství?

– jako na spodní straně ručně tkaného koberce

vidíme jen změť nití, takže se nedají rozeznat ani barvy a vzor,

které je vidět jen při pohledu na lící stranu,

tak dokáže člověk během svého pozemského putování

vidět jen změť na rubové straně koberce světových dějin.

Teprve ve světle věčnosti, po Božím soudu, budeme vidět jasně.

2.čtení:

Tvorstvo touží po slávě Boha.

Protože Ježíš Kristus jako Bůh a člověk

je svou tělesností spojen s prostorem a časem člověka,

vychází z jeho vzkříšení a oslavení sláva do všech dimenzí tvorstva.

Pavel vidí spásu nejen pro jednotlivce, nejen pro církve nebo pro národy, ale pro všechno tvorstvo, pro celý vesmír.

Kristova událost je nejen minulost, ale působí i v nás a v našich životech.

Ale Pavel jasně rozlišuje mezi skutečností spásy a zakusitelností (prožitkem) spásy. Vědomí i prožitky křesťana

nejsou stále zaplavovány štěstím z Kristovy přítomnosti a slávy.

Křesťanská existence stojí, pokud je v tomto světě, v zóně víry a naděje, že objektivní skutečnost spásy, kterou většinou v tomto světě nezakoušíme, dojde teprve smrtí k definitivnímu průlomu do všech dimenzí vědění a prožívání.

Křesťan, který velmi často stojí v tomto světě bez útěchy Kristovy přítomnosti, jako by prožíval opuštěnost ukřižovaného Krista.

Žije však z příslibení budoucí slávy, která se na nás zjeví.

Vykoupení už mají první dary Ducha.

Vykoupení jsou ti, kdo o vykoupení stojí a po něm touží.

Ale vykoupeným je uložena odpovědnost za spásu celého kosmu, který je podroben nicotnosti, ne z vlastní vůle, ale kvůli tomu, který je podrobil.

(Viz: „*kvůli tobě bude země prokleta*“ – Mojžíš).

Křesťanská víra se tedy nemůže stáhnout

do soukromé kaple vlastní zbožnosti a vlastní spásy.

Je zodpovědná za spásu vesmíru.

Evangelium:

Na první pohled se zdá, že úspěch je velmi malý.

Ze všech vyjmenovaných možností je jen jedna plodná.

Nicméně úspěch je přece jenom veliký, protože je až stonásobný.

Bůh rozsévá z nepochopitelnou marnotratností.

A podíváme-li se do přírody kolem sebe, i v sobě,

pak snadno uvidíme, že je marnotratný ve všem, co člověku dal.

V podobenství nejde o připravenost půdy.

Každý je svým způsobem připraven a schopen přijmout semeno – Boží slovo.

Pak už záleží na každém jednotlivě, jak s přijatým naloží.

Rozhoduje jen svobodné rozhodnutí a odpovědnost člověka.

K božské aktivitě slova a rozséváče

musí přistoupit lidská aktivita v naslouchání a rozhodnutí se.

Nejen slyšet, ale účinně jednat.

Boží slovo je přítomné ve světě.

Ovšem aby došlo účinku, který by obnovil svět,

to závisí na ochotě a rozhodnutí lidí.

15.neděle mezidobí, A

Námaha, těžkosti a utrpení mně ukážou, jaká jsem půda.
Teprve když si člověk takříkajíc sáhne na okraj svých možností,
pozná i pravdu o sobě, o kvalitě sebe sama
vzhledem k Božímu Slovu, které přijal.
Proto se po celá staletí křesťané i jen na zkoušku
uváděli do těžkých situací,
aby se vyzbrojili a připravili na skutečné těžkosti života a boje
nejen vzhledem k tomuto lidskému a hmotnému světu,
ale především, aby se vycvičili pro boj se světem sil zla,
které jsou kolem nás a stále mění svou tvář.
Aby se nachystali pro boj se satanem a jeho služebníky.
Dbejme tedy především o Boha a Jeho slovo,
ale ani nezapomínejme na to,
že jsme půda a že půdu je třeba ošetřovat,
aby vůbec semeno přijala a aby pak dávala výnos.
S velkou nadějí vzhlížíme se Slovu Páně,
které se „nevrátí k Bohu zpět bez účinku“.
Věnujme možná stejnou, ba větší pozornost sobě, tedy půdě,
do které je semeno Slova zaséváno.
Slovo se bez účinku nevrátí zpět,
ale my sami z něho nemusíme mít vůbec nic,
protože nejsme připraveni.
Proto se modlíme, učíme naslouchat.
Ale proto se i postíme a činíme kající skutky a sebezápor,
abychom nejen slyšeli, ale i v těžkých podmínkách života
na této zemi mezi lidmi, i mezi silami zla,
obstáli, a dokonce přinesli užitek.
Prvním a základním užitekem je naše vlastní spása,
teprve pak jsou užitky další.
Nejprve pro sebe musíme získat to,
co potom budeme moci pomáhat získávat druhým.
K námaze být dobrým polem pro Boží Slovo přidejme chválu a díky:
Budu velebit tvé jméno, můj Bože, Králi.

15.neděle mezidobí, A, sv. Jan Zlatoústý

Proč větší část setby přichází nazmar?
Jistě to není vinou rozsévače,
ale půdy, která přijímá semena čili duše, která naslouchá.
Proč Ježíš výslovně neřekne,
že líní přijali zasévaná zrna, ale nechali je sezobat ptákům,
že bohatí je zadusili
a ti, co žijí v přepychu a lehkomyšlnosti, je nechali zaschnout?
Kristus je nechce zranit přílišnou rázností, aby je neuvedl do zoufalství.
Ponechává tedy na svědomí svých posluchačů, jak si Jeho slova vysvětlí.
Ale jak je možné, že rozsévá do trní, na skaliska a podél cest?
Kdyby se jednalo o pozemské setí, bylo by takové počínání nesmyslné.
Zde je to ale naopak velmi chvályhodné,
protože jde o duše a o Boží nauku.
Jistě by byl pokárán rolník, který by tímto způsobem mrhal zrním.
Skalnatý terén opravdu nemůže proměnit v úrodnou půdu,
ani cesta se nestane úrodnou a trní zůstane trním.
V duchovním světě je tomu ale jinak.
Kamení se může proměnit v úrodnou prst',
po udusané cestě se už nemusí šlapat
a nemusí být přístupná pro všechny procházející,
ale může se stát úrodným polem,
a také trní může zmizet,
aby zaseté obilí mohlo svobodně růst a vydat plody.
Kdyby všechny tyto proměny nebyly možné Pán by nerozséval.
A jestliže ve všech neproběhla takové změna,
není to vinou rozsévače, ale těch, kteří nechtěli svůj život změnit.
Rozsévač vykonal to, co měl.
Pokud lidé nesplnili, co se od nich očekávalo,
není za to odpovědný rozsévač, který prokázal lidem tak velkou lásku.

V Getsemanské zahradě říká Pán Ježíš:

„Duch je zajisté připraven, ale tělo je slabé“ (Mt 26,41 a Mk 14,38)

*Je-li duch opravdu připraven, je-li opravdu rozhodnut a chce,
pak si dělá s tělem, co chce.*

Tělo poslušně následuje ducha, který rozhodně a jasně určuje cestu!

15.neděle mezidobí, A

*„...tak se stane s mým slovem, které vyšlo z mých úst:
nevrátí se ke mně bez účinku, ale vše, co jsem chtěl, vykoná,
a zdaří se mu, k čemu jsem ho poslal.“*

Boží Slovo hlásá radostnou zvěst a odměnu, ale hlásá také varování tresty. Je třeba pečlivě rozlišovat: Litujeme-li svých hříchů, Bůh je odpouští. Ve svaté zpovědi nebo není-li možnost, pak dokonalou lítostí; to je lítostí, která vyplývá z lásky k Bohu. Ale odpuštění hříchů Bohem nemění ani přírodní ani společenské zákony. Jestliže kradu, Bůh mně ve zpovědi můj hřích odpustí, ale kradené musím vrátit, a navíc mě čeká trest podle zákona lidského i podle zákona Božího. Ve zpovědi se totiž odpouští jen trest věčný, peklo. Ale neodpouští se tresty časné. Náhradu za porušený zákon musím dát. Jednak vrátit, co jsem ukradl a jednak ještě další náhradu, vyvážení, jako je pokuta, vězení, veřejná ostuda. Tyto tresty ze mě svatou zpovědí a lítostí sňaty nebudou. To velmi dobře věděli naši předkové a proto neváhali činit pokání zde na zemi. Postili se, nosili kající pásy, konali mnoho dobrých skutků, rozdávali almužny, stavěli nemocnice. Neboť konáme nejen zlo, ale i dobro. Tak jako za zlo následuje trest, tak za dobro následuje odměna. Bůh je spravedlivý. Dobré odměňuje a zlé trestá. Naše dobro bude odměněno již zde na zemi, protože je ho málo. Zlo, pokud je opravdu velké, bude potrestáno na věčnosti. Budu-li schopen litovat a vyzpovídat se, pak tresty budu snášet v očistci. Proto je velmi potřebné k umírajícím vodit kněze, aby svátostným rozhřešením, sňali z hříšníků tresty věčné, peklo. Do nebe nikdo nebude postrčen, jen bude odpuštěn věčný trest.

Nést tresty za druhé, zástupné utrpení.

Když jsem nezhřešil já, přesto je třeba vyrovnávat dluhy druhých
ve své rodině, ve své obci, ve svém národě a v lidstvu vůbec.

15.neděle mezidobí, A (uši neslyší, oči nevidí)

Řekové dávali důraz na **oči**.

Židé naopak kladou důraz na **uši**.

Pro Řeky poznat pravdu znamená vidět,

pro Židy poznat pravdu znamená slyšet.

Ten, kdo chce vidět, by měl jednat aspoň z části z vlastní iniciativy.

Můžeme se na někoho dívat, aniž by on chtěl být pozorován.

Ten, kdo poslouchá, je vydán na milost tomu,

kdo k němu promlouvá a musí se spokojit s tím,

co se mu říká nebo co se dozvídá.

Boží slova nejsou jen vyjádřením jeho vnitřní myšlenky,

nýbrž projevem jeho živé a činné síly ve světě.

Ten, kdo Božimu slovu naslouchá a přijímá je,

přijímá s ním také jeho sílu.

Zrak sleduje, co se ve světě děje, sluch vykonává příkaz,

který mu dává slovo a který mění svět.

Touha vidět na vlastní oči skutečnost

pramení z potřeby nebo z přání bezprostředního kontaktu s ní.

Proto se spojení blažených duší po smrti nazývá viděním Boha.

To, co se dá vyjádřit slovy, se může vyprávět od pokolení do pokolení.

Židovství bychom mohli nazvat náboženstvím slyšeného slova.

Křesťané vycházejí ze židovství.

Nejhorší výtku proti vyvolenému národu je, že neposlouchal.

Apoštol Pavel říká, že **víra je ze slyšení**.

Neříká, že víra je ze čtení nebo z vidění, ale ze slyšení.

V kancionálové písni svatého Tomáše zpíváme:

„zrakem, hmatem, chutí tebe nevnímám,

ale jen sluchem svým tebe jistě poznávám.“

Vidět budeme až na konci času, jak o tom píše poslední kniha bible – apokalypsa.

Pokud chceme žít v pravdě, nestačí doma si u postele číst bibli

nebo se jít dívat do přírody na krásný Boží svět.

Potřebujeme druhého člověka,

potřebujeme slyšet rodiče, kněze a proroky, kteří hlásají Boží slovo.

V bibli totiž není napsáno všechno, co mám dělat.

Proto potřebuji církev, hlas živých lidí,

kterí aplikují Boží slovo do mého života teď a tady.

Bůh má zálibu v tom, že člověk potřebuje člověka,
platí to i ve věcech víry.
Jsou tři zdroje Božího zjevení:
nejen bible, ale také živá tradice a učitelský úřad církve.
Pokud zůstaneme sami se svou iluzí víry
dopadneme zcela jistě jako to zrna v trní, na okraji cesty nebo v kamenité půdě.
Naopak ve společenství církve a s vírou církve
budeme přinášet mnohonásobný užitek.
Nikdo nemůže věřit sám, tak jako nikdo nemůže žít sám.
Nikdo si sám víru nedal, tak jako si nikdo sám nedal život.
Věřící dostal víru od druhých a má ji také druhým předávat.
Naše láska k Ježíši a k lidem nás nutí mluvit s nimi o naší víře.
Tak je každý věřící článkem velkého řetězu věřících.
Nemohu věřit, aniž bych se neopíral o víru druhých,
a svou vírou pomáhám druhým nést jejich víru.
Jako matka, která učí své děti mluvit a tím i chápat a komunikovat,
i naše matka církev nás učí řeči víry.

Špidlík, Řehoř Naziánský

15.neděle mezidobí, A

Řeč podobenství je řečí symbolickou.
Symbol může být světlem nebo tmou.
Světlem pro toho, kdo za symbolem poznává skutečnost;
tmou pro toho, kdo zůstane lpět na liteře.
Podobně podobenství osvětlí nebo zatemní podle dispozice slyšícího.
Chceme-li vidět něco v dálce,
použijeme dalekohledu, ale musí být přesné zaostření.
Jinak může člověk vidět, a přece nevidět.
V podobenství nám dává Pán možnost,
abychom sami poznávali obsah jeho poselství.
Tomu, kdo má dobrou vůli a je bez předsudků, je zřetelné a výmluvné;
tomu, kdo má mysl zaujatou, neprozrazuje nic nebo pravý opak.
To je smysl slov: „aby se dívali a neviděli, aby poslouchali a nerozuměli.“
Podobenství nejsou jen naukou, ale i dělítkem víry a nevíry.

To, že setba nevzchází, vidíš už na jaře;
avšak to, že jiná setba přináší bohaté plody, vidíš teprve při sklizni.
Je tedy třeba být trpělivý a mít důvěru v Kristovo slovo.
Bez důvěry nikdy neporozumíme, co je Boží království.

Pane Ježíši,
jsem kamenité pole pro tvou lásku a tvé dary,
tvá setba byla udušena v mých světských zájmech, majetku a pohodlnosti;
mé srdce je udušeno zklamáními a hořkostmi mnoha let,
mé uši jsou ucpané a oči zacloněné proti světlu tvého slova.
Pane, jenom ty však máš slova věčného života,
jen ty dáváš odpověď na otázky mého srdce.
Proto prosím vyorej do mého srdce své brázdy,
pošli svá slova jako šípy, jejichž háčky se už nedají uvolnit,
aby konečně zapustila kořeny a přinášela plody.

Merell, Setkání s Ježíšem, strana 136

Rozsévač (*František Trtílek 1971*)

Pane, jdeš
a zrno slova svého
zaséváš do mne nevděčného.

Vždyť jsem jen
tvrdý okraj cesty
skála a trní
Snad i pár hrstí
dobré hlíny

O tu mi jde
za ni Tě prosím

Neříkám sto
nežádám šedesát
nefňukám třicet
Jak Ty chceš

Bez vláhy požehnání
a větru milosti
jsem jenom prach

Prach, který nabízím
pro zúrodnění země
Tvým zrnem

(*Exercicie 1971*)

Každý svůj kámen (František Lazecký)

Každý z nás nosí v sobě nějaký kámen.
Jeden mu dává jméno starost,
druhý ho nazývá proviněním,
jiný nesplněnou touhou nebo zklamáním.

At' jde, kam jde,
kámen s ním a kámen v něm.
Jak je dobře těm,
kteří ten kámen rozpustí v slzách.
Slza k slze
a je z toho veliká řeka,
v té řece plno zlatistých ryb.

Jak šťastni jsou ti,
kteří ho semelou v srdci.
Z jednoho zrnka dvanáct pytlů mouky,
z každého pytle sto pecnů chleba
a možná i tolik,
že se nasytí i ten hladový,
který už dávno snědl poslední kůrku.

Ale největší štěstí najdou ti,
kteří ten kámen rozdrť v prach
a potom vyjdou a rozsejí ho na vinici.
Taková vinice rodí víno,
které provinilci nazvou milosrdenstvím
a trpící mu řeknou radost.

Když potom ti,
kteří v sobě přemohli kámen,
přijdou kam přijdou,
pro všechny svítí z nich slunce.

Je těžko přeorat pole (František Lazecký)

Je těžko přeorat pole,
ale jak těžko je přeorat sebe,
to víte jen vy,
splášení koně mého srdce,
kteří jste si nezvykli
ani na zlatou uzdu.

Jak těžko je chodit
přes devatery hory,
to víte jen vy,
chodidla stokrát obolená.
Ale jak těžší je nasadit uzdu
temnotám srdce!

Je těžké vyhnat bílé koně
na pastviny noci,
jak těžší je ale udržet
ty bujaré koně,
ty netrpělivé koně bolesti,
které již hrabou v srdci.

Pole za tebou, pole před tebou,
přítomnost – jaká je.
Ještě jednou mi nechej,
krajino nepooraná,
od obzoru k obzoru tě přeorat
slunečnými koňmi,
které se vzpínají v maštali
mého prastarého srdce.

